

נוהל ליישום הסכמים בינלאומיים בתחום המחקר, הפיתוח או החדשנות הטכנולוגית

מתוקף סמכותנו לפי סעיף 42(ב) לחוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984 (להלן: "חוק החדשנות"), הרינו קובעים נוהל זה בנוגע ליישום הסכמים בינלאומיים כמפורט להלן:

1. מטרה

1.1. הרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "רשות החדשנות") מסייעת ומעודדת, במישרין או בעקיפין, חדשנות טכנולוגית בתעשייה בישראל באמצעות מגוון מסלולים, כלים ופעולות המבוצעים על ידה.

1.2. אחד מהכלים בהם עושה שימו שרשות החדשנות הוא עידוד שת"פ בין גורמים בישראל לגורמים בחו"ל במחקר, פיתוח או חדשנות טכנולוגים וזאת מכוח הסכמים בינלאומיים. ההסכמים שהרשות היא צד להם או אחראית על יישומם מבוצעים מול גורמים בחו"ל כגון רשות מימון ממשלתית מקבילה או תאגיד בינלאומי, ומסדירים תמיכה עבור חברות ישראליות לשיתוף פעולה בינלאומי בשלבים השונים של מחקר, פיתוח או חדשנות טכנולוגית, בהתאם לאסטרטגיית הרשות, וממנפות את יכולות החברות הישראליות. הערך המוסף של ההסכמים יכול לבוא לידי ביטוי בדרכים מגוונות כגון: הגברת כושר התחרות והיתרון היחסי של החברות הישראליות החדשניות בשוק העולמי, תמיכה בחדירה לשווקים חדשים עם מוצרים מותאמי שוק וכן גישה לידע ותשתיות שאינם קיימים בארץ דרך מחקר, פיתוח ופעילות חדשנות טכנולוגית משותפת.

1.3. נוהל זה נועד להסדיר את ההוראות ליישום הסכמים בינלאומיים, אשר מכוחם ניתנות הטבות לתכניות בינלאומיות (כהגדרת מונחים אלה להלן).

2. הגדרות

בנוהל זה תיוחד למונחים הבאים ההגדרה המופיעה בסעיף זה זולת אם הוגדר אחרת בגוף הנוהל. מונח שלא הוגדר במפורש בנוהל זה תינתן לו המשמעות בהתאם לחוק החדשנות.

2.1. "הסכם בינלאומי"

הסכם אשר עונה על כל התנאים הבאים:

2.1.1. הסכם בין ממשלת מדינת ישראל או רשות החדשנות לבין ישות זרה, מכוח סעיפים 42(א) או 42(ג) לחוק החדשנות, או מכוח סעיף 42ב לחוק החדשנות כנוסחו טרם תיקון מס' 7 לו, או מכוח הסמכה ייעודית שהעניקה ממשלת מדינת ישראל ללשכת המדען הראשי במשרד הכלכלה והתעשייה קודם להקמת רשות החדשנות.

2.1.2. אינו עוסק בהקמת קרן משותפת והפעלתה באמצעות תאגיד ייעודי.

2.2. "ועדה לבדיקת התאמה להשתתפות"

ועדה המורכבת ממנהל המערך הבינלאומי ברשות החדשנות, והוא יהיה היושב ראש, ומנהל המערך הטכנולוגי וענפי השוק.

2.3. "ועדת המחקר" או "הוועדה"

ועדת המחקר הפועלת מכוח מסלול ההטבה.

2.4. "חברת בת", "חברה קשורה", "חברה מסונפת"

כמשמעם בחוק ניירות ערך, תשכ"ח – 1968.

2.5. "חברה עתירת השקעה במו"פ" ו-"תכנית מו"פ ארוכת טווח"

כמשמען במסלול הטבה מס' 8 - תמיכה במו"פ ארוך טווח של חברות עתירות השקעה במו"פ של רשות החדשנות.

2.6. "חברת תעשיית ייצור" ו-"חברת תעשיית ייצור עילית"
כמשמעם במסלול הטבה מס' 36 - עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור של רשות
החדשנות.

2.7. "שותף זר"
תאגיד אשר אינו מאוגד בישראל ואינו פועל בהתאם לדיני מדינת ישראל אשר משתף פעולה עם
מבקש בביצוע תכניות בינלאומיות.

2.8. "ישות תומכת זרה"
ישות שאינה מאוגדת בישראל ואינה פועלת בהתאם לדיני מדינת ישראל אשר מעניקה הטבות,
בכסף או בשווה כסף, שותפים זרים מכוח הסכם בינלאומי, ובנוסף היא (א) צד להסכם
הבינלאומי, או (ב) מוזכרת בהסכם הבינלאומי כאחראית על יישום ההסכם הבינלאומי.

2.9. "מבקש"
תאגיד שהתאגד ונרשם כדין בישראל, הפועל בהתאם לדיני מדינת ישראל, המבצע מחקר ופיתוח
לצרכים מסחריים, ואשר הגיש בקשה לקבלת הטבה המוענקת במסגרת נוהל זה.

2.10. "מוסד מחקר מוביל"
ישות זרה אשר עומדת בכל התנאים הבאים:
2.10.1. בעלת הכרה עולמית או אזורית כמובילה בתחום התמחות מסויים והמקיימת מחקרים
אקדמאיים בצורה עצמאית באותו תחום.

2.10.2. עוסקת בשיתופי פעולה בינלאומיים עם מוסדות מחקר מובילים אחרים בעולם.

2.10.3. מעסיקה לכל הפחות 100 חוקרים או שההשקעה של המדינה בה היא ממוקמת במחקר
ופיתוח הוא מעל ממוצע ה-OECD.

2.11. "מסלול ההטבה"
מסלול הטבה מס' 1 - קרן המו"פ של רשות החדשנות.

2.12. "תאגיד רב לאומי"
תאגיד אשר עומד בכל התנאים הבאים:

2.12.1. בעל פעילות מחקר ופיתוח המתבצעת מעבר לגבולות המדינה בה הוא מאוגד או שהוא
משתמש בהיקף משמעותי, בטכנולוגיות חדשניות אותן הוא מאתר מחוץ לגבולות
המדינה בה הוא מאוגד.

2.12.2. הכנסותיו בשנה שקדמה לחתימת ההסכם הבינלאומי עמו עולות על 1.5 מיליארד דולר
ארה"ב.

2.12.3. עתיר השקעה בפעילות מחקר ופיתוח או ברכישת טכנולוגיה חדשנית.

2.13. "תכנית בינלאומית"
תכנית של מבקש בשיתוף פעולה עם שותף זר אשר עונה על אחד מהתנאים הבאים:

2.13.1. התכנית מקבלת תמיכה רב-ממשלתית; או

2.13.2. השותף הזר הוא צד להסכם הבינלאומי.

2.14. "תמיכה רב-ממשלתית"
הטבות, בכסף או שווה כסף, עבור תכנית בינלאומית מרשות החדשנות ו/או מישות תומכת זרה.

3. מסלול ההטבה

3.1. אלא אם צוין אחרת בנוהל זה, הפעלת נוהל זה תעשה בהתאם לכללים ולהוראות של מסלול
ההטבה, בשינויים המחוייבים, לרבות לעניין תפקידי וסמכויות הוועדה, אופן ההגשה ובחינת
הבקשות, אישור הבקשות, איסור על כפל תמיכה, תמלוגים, חובות הבעלות בידע הנובע ממחקר
ופיתוח על פי התכנית המאושרת וכל זכות הנובעת ממנו, ייצור בישראל, חובות שלא להעביר

ידע וייצור מחוץ לישראל, סמכויות פיקוח ואכיפה של רשות החדשנות, ביטול סיוע ותקציב. מובהר כי אם קיימת סתירה בין הוראות נהל זה לבין מסלול ההטבה, תגברנה הוראות נהל זה.

3.2. מובהר כי הגשה לפי נהל זה תתבצע על גבי טפסים ייעודיים לנהל זה, כפי שתאשר הוועדה.

3.3. אם המבקש הוא תאגיד שהוא חברת תעשיית ייצור או חברת תעשיית ייצור עילית, למרות האמור בסעיף 3.1 לעיל, יחולו, בשינויים המחויבים, הכללים וההוראות של מסלול משנה א'-מסלול משנה מופ"ת – מחקר ופיתוח בתעשיית הייצור של מסלול הטבה מס' 36 - עידוד חדשנות טכנולוגית בתעשיית הייצור של רשות החדשנות. מובהר כי אם קיימת סתירה בין הוראות נהל זה לבין מסלול ההטבה מס' 36, תגברנה הוראות נהל זה.

3.4. מובהר כי במסגרת כל אחד מהליכי הגשת בקשות לקבלת מענק (כמפורט בסעיף 12 למסלול ההטבה), רשות החדשנות רשאית לייחד את ההליך, בין היתר:

3.4.1. לבקשות בהן המבקשים הינם תאגידים מסוג מסוים או הפועלים בתחום מסוים.

3.4.2. לבקשות עבור תכניות בינלאומיות מכוח הסכם בינלאומי מסוים.

3.4.3. לבקשות עבור תכניות בינלאומיות בשלבי מחקר ו/או פיתוח מסוימים, לרבות תכניות הרצה ו/או אתרי הרצה.

4. תנאים לקבלת מענק

בקשה במסגרת נהל זה תהיה כפופה להוראות כדלקמן:

4.1. אישור הבקשה מותנה בקיומם של כל התנאים המצטברים הבאים להנחת דעתה של ועדת המחקר:

4.1.1. כאשר אחד מהשותפים לתכנית הבינלאומית (המבקש או השותף הזר) הוא חברת בת, חברה קשורה, חברה מסונפת או חברה בבעלות או שליטה, ישירה או עקיפה של האחר, ועדת המחקר רשאית לאשר את הבקשה במקרים מיוחדים ומנימוקים שירשמו בלבד.

4.1.2. במועד הגשת הבקשה השותף הזר הביע עניין בכתב בביצוע התכנית הבינלאומית. בנוסף, כניסתו לתוקף של אישור בקשה מכוח נהל זה מותנה בהצגת הסכם בין המבקש לשותף הזר הכולל התחייבות של הצדדים לביצוע התכנית הבינלאומית והסדרת נושאי הבעלות בידע בהתאם לאמור בנהל זה.

4.2. סעיף 14(ג) למסלול ההטבה, לעניין ההטבות שמעניקה הישות התומכת הזרה כאמור בסעיף 5.1.4 להלן או התרומה של השותף הזר כאמור בסעיף 6.1.2 להלן, וסעיף 14(ב)(4) למסלול ההטבה לא יחולו.

4.3. הוראות סעיפים 5 או 6 להלן, לפי העניין.

4.4. הוראות ותנאים נוספים מההסכם הבינלאומי, ככל שנקבעו, לרבות ביחס לזהות הגורמים אשר יבצעו את התכנית הבינלאומית.

5. תכניות בתמיכה רב-ממשלתית

בקשה לרשות החדשנות לקבלת מענק כחלק מתמיכה רב-ממשלתית עבור תכנית בינלאומית תהיה כפופה להוראות המפורטות בסעיף 4 לעיל ולאמור להלן:

5.1. אישור הבקשה מותנה בקיומם של כל התנאים המצטברים הבאים להנחת דעתה של ועדת המחקר:

5.1.1. בהתאם לסעיף 3.1 לעיל, תנאי הסף המפורטים במסלול ההטבה.

5.1.2. הישות התומכת הזרה אישרה את התכנית הבינלאומית.

5.1.3. השותף הזר הינו תאגיד המבצע מחקר ופיתוח לצרכים מסחריים.

5.1.4. הישות התומכת הזרה תעניק הטבות, בכסף או בשווה כסף, לשותף הזר בגין פעילותו במסגרת התכנית הבינלאומית. ועדת המחקר רשאית, במקרים מיוחדים ומנימוקים שירשמו, לאשר בקשה גם אם הישות התומכת הזרה לא תעניק הטבות לשותף הזר במסגרת התכנית הבינלאומית.

5.1.5. אף אחד מהשותפים לתכנית הבינלאומית (המבקש או השותף הזר) אינו מעניק לשותף האחר מימון בגין הוצאותיו בתכנית.

5.1.6. השותף הזר אינו מוסד אקדמי או חברת בת, חברה קשורה, חברה מסונפת או חברה בבעלות או שליטה, ישירה או עקיפה של מוסד אקדמי. האמור לא יחול במקרה בו המוסד האקדמי משמש כקבלן משנה של השותף הזר או הינו חבר במאגד בו חבר גם השותף הזר ואותו מוסד אקדמי קיבל אישור לתכנית המבוצעת על ידו מהישות התומכת הזרה והזכויות בידע שיפותח במאגד הוסדרו בהסכם בין כל חברי המאגד.

5.2. ניתן להגיש בקשה לאישור תכנית בינלאומית ללא קבלת מענק מרשות החדשנות. מובהר כי גם על בקשה זו יחולו הכללים וההוראות של מסלול ההטבה, כמפורט בסעיף 3 לעיל, וכן ההוראות בנוגע לידע וייצור כאמור בסעיף 8 להלן.

5.3. מובהר כי חברה עתירת השקעה במו"פ תוכל להגיש בקשה מכוח נוהל זה רק עבור תכנית בינלאומית ללא קבלת מענק מרשות החדשנות או תכנית בינלאומית שהיא תכנית מו"פ ארוכת טווח. במקרה של תכנית בינלאומית שהיא תכנית מו"פ ארוכת טווח למרות האמור בסעיף 3 לעיל, יחולו, בשינויים המחויבים, הכללים וההוראות של מסלול הטבה מס' 8 - תמיכה במו"פ ארוך טווח של חברות עתירות השקעה במו"פ של רשות החדשנות. מובהר כי אם קיימת סתירה בין הוראות נוהל זה לבין מסלול הטבה מס' 8, תגברנה הוראות נוהל זה.

6. שיתוף פעולה עם שותף זר שהוא צד להסכם בינלאומי:

בקשה לרשות החדשנות לקבלת מענק עבור תכנית בינלאומית בשיתוף פעולה עם שותף זר שהוא גם צד להסכם הבינלאומי תהיה כפופה להוראות סעיף 4 לעיל ולאמור להלן:

6.1. אישור הבקשה מותנה בקיומם של כל התנאים המצטברים הבאים להנחת דעתה של ועדת המחקר:

6.1.1. בהתאם לסעיף 3.1 לעיל, תנאי הסף המפורטים במסלול ההטבה.

6.1.2. שהתרומה, בכסף או בשווה כסף, של השותף הזר לתכנית הבינלאומית תהיה בשוויו של לפחות המענק שרשות החדשנות אישרה למבקש. המענק שניתן על ידי רשות החדשנות לא ישמש לתשלום בגין התרומה של השותף הזר לתכנית.

6.2. תאגיד אשר קיבל מענק במסגרת מסלול הטבה מס' 8 - תמיכה במו"פ ארוך טווח של חברות עתירות השקעה במו"פ של רשות החדשנות לא יוכל להגיש בקשה לאישור תכנית במסגרת סעיף 6 זה.

7. בדיקת התאמה

רשות החדשנות תהיה רשאית לסייע לשותף זר באיתור מבקשים רלוונטיים לביצוע תכניות בינלאומיות באחת או יותר מהדרכים כדלקמן:

7.1. פרסום פנייה לציבור להבעת עניין (EOI), לרבות בדרך של הגשת הצעה מקדמית, בשיתוף פעולה עם שותף זר מסויים, אחד או יותר, לביצוע תכנית בינלאומית.

7.2. בדיקת התאמה בין הבעת העניין של מבקשים בשיתוף פעולה עם השותף הזר לבין דרישות השותף הזר, לרבות לגבי פתרונות טכנולוגיים אפשריים ואופי או היקף שיתוף הפעולה עם מבקשים. הבדיקה כאמור תיעשה על ידי הוועדה לבדיקת התאמה להשתתפות, אשר תהיה רשאית לקבל ולהיעזר בחוות דעת מבודקים מקצועיים.

7.3. שיתוף מידע עם השותף הזר לגבי מבקשים שהביעו עניין בשיתוף פעולה עם השותף הזר לביצוע תכנית בינלאומית. מובהר כי רשות החדשנות תהיה רשאית שלא להעביר לשותף הזר

מידע בקשר עם מבקשים שהוועדה לבדיקת התאמה להשתתפות לא אישרה את התאמתם לדרישות השותף הזרה.

8. ידע:

על מבקש אשר קיבל אישור (א) מכוח סעיף 5 לעיל; או (ב) מכוח סעיף 6 לעיל כאשר האישור הוא לשיתוף פעולה עם שותף זר שהוא תאגיד רב לאומי או מוסד מחקר מוביל יחול אחד ההסדרים הנוגעים לידע כמפורט ב**נספח א'** לנוהל זה, לפי בחירתו של המבקש וכפי שציין מראש בבקשה לאישור התכנית הבינלאומית, זאת למרות האמור בסעיפים 3 ו-5.3 לעיל ובמסלול ההטבה לעניין בעלות בידע הנובע ממחקר ופיתוח על פי התכנית המאושרת וכל זכות הנובעת ממנו.

9. עדכון הנוהל

מועצת רשות החדשנות רשאית לעדכן ולשנות נוהל זה מעת לעת.

10. תחילה

הוראות נוהל זה אושרו ביום 5 בפברואר 2020 על ידי מועצת הרשות החדשנות, הן מחליפות את הוראות הנוהל מיום 18 בדצמבר 2019 אשר החליף את הוראות הנוהל ליישום הסכמים בילטרליים בתחום המחקר, הפיתוח או החדשנות הטכנולוגית מיום 23 במאי 2018 ואת הוראות הנוהל ליישום הסכמים בתחום המחקר, הפיתוח או החדשנות הטכנולוגית עם חברות רב-לאומיות מיום 14 בספטמבר 2018, והן יחולו על הגשות אשר הוגשו בקשר עם הסכמים בינלאומיים החל מיום 15 במאי 2016.

ד"ר עמירם אפלוב

ראש רשות החדשנות

נספח א'

הסדרים בנוגע לבעלות על הידע, הזכויות הנובעות ממנו וזכויות קניין רוחני

1. המבקש יהיה הבעלים היחיד בידע ובמלוא הזכויות הנובעות ממנו, לרבות זכויות הקניין הרוחני.

2. המבקש יהיה הבעלים היחיד בידע ובמלוא הזכויות הנובעות ממנו, לרבות זכויות הקניין הרוחני, אך מוענק על ידו רישיון לא בלעדי לשותף הזר לשימוש בידע אשר יפותח במסגרת התכנית, כל עוד אין השימוש של השותף הזר פוגע ביכולת השימוש של המבקש בידע ובזכויות הנובעות ממנו לרבות זכויות הקניין הרוחני.

3. המבקש יהיה הבעלים במשותף עם השותף הזר בידע ובזכויות הנובעות ממנו, לרבות זכויות הקניין הרוחני, בהתאם לתרומת הצדדים לפיתוח הידע החדש ולחלוקה בין הצדדים אשר אושרה ע"י ועדת המחקר הפועלת מכוח מסלול ההטבה, וכל אחד מהם יוכל להשתמש בידע ובזכויות הנובעות ממנו לרבות זכויות הקניין הרוחני, ללא הגבלה כל עוד אין השימוש של השותף הזר פוגע ביכולת השימוש של המבקש בידע ובזכויות הנובעות ממנו לרבות זכויות הקניין הרוחני.

יובהר כי בכל ההסדרים הנ"ל על המבקש להישאר הבעלים בידע המקדמי שלו ובכל הזכויות הנובעות ממנו. ככל שנדרש שימוש בידע המקדמי של המבקש על ידי השותף הזר יש להגביל שימוש זה לצורך ביצוע שיתוף הפעולה במסגרת התכנית הבינלאומית בלבד. ככל שהמבקש יידרש להעניק זכויות נוספות בידע מקדמי בעתיד, הענקת זכויות אלו תעשה בכפוף להוראות חוק החדשנות ומסלול ההטבה ולאישור ועדת המחקר.

יובהר כי העברת ידע או זכויות הנובעות ממנו, לרבות זכויות הקניין הרוחני, ע"י המבקש לשותף הזר שלא בהתאם להסדרים בנספח זה או לגורם שאינו השותף הזר, תהיה כפופה להוראות מסלול ההטבה בנוגע להעברת ידע לאחר.